

**การดำเนินงานวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่**

มงคลทิพย์ ใจอินผล

**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**

**บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤษภาคม 2554**

๖๐๐๒๔๙๖ ๗๙

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

245466

**การดำเนินงานวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่**

มงคลทิพย์ ใจอินผล

**การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**

**บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤษภาคม 2554**

การดำเนินงานวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่

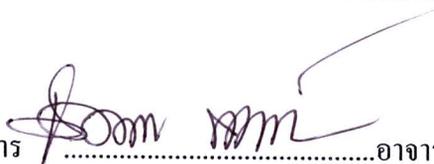
มงคลทิพย์ ใจอินผล

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนมพร จันทรปัญญา

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ พงษ์วาท

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ พงษ์วาท

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
อาจารย์ ดร.อัมพร ศิริบุญมา

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชีพ พุทธประเสริฐ

18 พฤษภาคม 2554

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาเป็นอย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนมพร จันทรปัญญา ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ อาจารย์อ้ออาจ โฆษณุนพันธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ ดร.อัมพร ศิริบุญมา อาจารย์ที่ปรึกษา ร่วม ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มการศึกษา ค้นคว้าจนเสร็จสมบูรณ์ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถพร พงษ์วาท เป็นประธานอาจารย์ ที่ปรึกษาหลัก จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ อมก้อย ที่ได้เมตตากรุณา สนับสนุน ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งครูอาสาสมัครที่ปฏิบัติการสอนการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลและตอบ แบบสอบถามการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ตลอดจนบรรดาเพื่อน ๆ นักศึกษา สาขาวิชาการบริหาร การศึกษาร่วมรุ่น ที่มีส่วนช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และสนับสนุนการทำงานด้วยดีตลอดมา

นอกจากนี้ ยังได้รับความเมตตากรุณา สนับสนุน ช่วยเหลือ จากผู้อำนวยการและ รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเชียงใหม่ หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์และการพัฒนา และผู้มีพระคุณทุกท่าน สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ พ่อและแม่ บุพการีผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ผู้ศึกษา รวมทั้งจากสมาชิกทุกคนในครอบครัว ผู้คอยเป็น กำลังใจและสนับสนุนการทำงานในทุก ๆ ด้านมาโดยตลอด ทำให้การทำงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คุณค่าและประโยชน์จากการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นสิ่งตอบแทนพระคุณ ทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุนและให้กำลังใจมาโดยตลอด

มงคลทิพย์ ใจอินผล

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ	การดำเนินงานวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่	
ผู้เขียน	นางสาวมงคลทิพย์ ใจอินผล	
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ	รองศาสตราจารย์ ดร.อรรถพร พงษ์วาท	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
	อาจารย์ ดร. อัมพร ศิริบุญมา	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

245466

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานวิชาการของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ โดยประชากรที่ศึกษาครั้งนี้ คือ ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน ปฏิบัติการสอนระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2553 จำนวน 83 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้อง กับเรื่องดังกล่าวข้างต้น นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ความถี่และร้อยละ

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ครูส่วนใหญ่ได้ให้ข้อมูลว่า ผู้บริหารได้อบรมในเรื่องการนำ หลักสูตรไปใช้แก่ครูและบุคลากร ผู้บริหารมีการประชุมคณะครูเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในเรื่อง หลักสูตร และส่งเสริมให้ครูพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ผู้บริหาร ได้ส่งเสริมให้ครู จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรม การเรียนการสอน โดยคำนึงถึงสภาพชุมชนและท้องถิ่น ผู้บริหารได้แนะนำให้ครู นำทรัพยากร ในท้องถิ่นมาจัดทำสื่อการเรียนการสอน รวบรวมแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น เพื่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ และนักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อ ผู้บริหารได้จัดให้มีสมุดบันทึกผลการนิเทศ มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ นอกจากนี้ ปัญหาที่พบ ได้มีครูส่วนน้อยเสนอว่า ผู้บริหารขาดการกำกับ ติดตามการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องและเป็น ระบบ รวมถึงผู้นิเทศไม่ได้เน้นนิเทศด้านงานวิชาการและไม่ได้ปฏิบัติตามแผนการนิเทศที่วางไว้ เนื่องจากอัตราส่วนของครูนิเทศและพื้นที่รับผิดชอบ มีมากเกินไป พื้นที่การทำงานทุกกันดาร

ห่างไกลกันมาก การเดินทางยากลำบากทำให้นิเทศได้ไม่ทั่วถึง โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้บริหาร
ครูวิชาการ และผู้นิเทศ ควรให้ความสำคัญของการนิเทศภายใน ควรกำกับ ติดตามผลการนิเทศ
อย่างสม่ำเสมอ และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อแก้ปัญหาให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น เพื่อสร้างขวัญ
กำลังใจแก่ครู นำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานการศึกษาให้สำเร็จลุล่วงและเพื่อพัฒนา
คุณภาพขององค์กร

Independent Study Title Academic Affairs Performance of Omkoi District
Non-formal and Informal Education Center,
Chiang Mai Province

Author Miss Mongkoltip Jaiinphol

Degree Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Dr. Annop Pongwat	Advisor
Lect. Dr. Umporn Siriboonma	Co-advisor

ABSTRACT

245466

This independent study was aimed at examining the academic affairs performance of Omkoi District Non-formal and Informal Education Center, Chiang Mai Province. Those providing needed information/data were 83 volunteer teachers teaching at the basic education level in the 2010 academic year. They were asked to respond to the questionnaire with items relevant to the topic under study. Collected data were then analyzed using percentage and frequency.

Findings were as follows :

Most teachers reported that Center administrators had trained them and other personnel as regards curriculum implementation ; organized teacher meetings discussing issues related to the curriculum and development of school curriculum in line with local conditions ; encouraged teachers to organize their instructional activities with emphasis on learners as the most important component of the learning process and in accordance with local community conditions ; advised them to make use of local resources as instructional media/materials, compile community learning sources for organizing learning activities and enlist students' participation in the use of such media/materials ; arranged to have a supervision results recording notebook ; organized meetings

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
ขอบเขตของการศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	7
ความหมายและความสำคัญของงานวิชาการ	7
กระบวนการดำเนินงานวิชาการ	10
ขอบข่ายการดำเนินงานวิชาการ	12
การศึกษาที่เกี่ยวข้อง	53
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	62
ประชากร	62
เครื่องมือที่ใช้	62
การสร้างเครื่องมือ	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล	63
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	64
บทที่ 4 ผลการศึกษา	65

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
สรุป	82
อภิปรายผล	84
ข้อเสนอแนะ	91
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	99
ภาคผนวก ก สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์	100
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการค้นคว้าแบบอิสระ	101
ประวัติผู้เขียน	109

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	66
2	การจัดการเรียนการสอน	68
3	สื่อการเรียนการสอน	71
4	การนิเทศภายใน	74